

CUPRINS

ARGUMENTUM	9
Cap. I MIZILUL - LOCALITATE URBANĂ.....	11
Istoric și actualitate	11
Cap. II ÎNCEPUTUL ZILELOR REVOLUȚIONARE ÎN MIZIL	19
Anunțul neașteptat	19
Proteste în oraș	20
Episodul „Costel fotografal”	21
Explicații	23
Cap. III DIVERSIUNEA „SECURIST-TERORISTĂ”	24
Amenințări criminale.....	24
Atmosfera din Mizil.....	30
Măsuri de apărare.....	30
Trecerea unei coloane de blindate prin Mizil	31
Amenințarea UM 02616 cu... simulatoare.....	32
Intenția de arestare a comandantului Miliției	33
Acțiuni ale lui Emil Proșcan	33
Revoluție sau lovitură de stat?	34
Cap. IV PREZENȚE MIZILENE LA „REVOLUȚIA” DIN BUCUREȘTI.....	36
Prezența lui Marius Rotaru.....	36
Prezența lui Popescu Nicolae,muncitor la UM 02616 Mizil	39
Cap. V ALTE MĂRTURII CU PRIVIRE LA EVENIMENTELE MIZILENE DIN DECEMBRIE 1989	44
Justificare	44
Mărturii ale mr. Popa Grigore, fostul comandant al Miliției/Polizei Mizil, în prezent pensionar	45

Mărturii ale directorului general al Întreprinderii Relaxa, Nicolae Marin, devenit ministru secretar de stat la Ministerul Industriei Lemnului, acum pensionar.	48
Mărturii ale lui Mircea Burlacu, funcționar și lider de sindicat la Uzina Mecanică – UM 02616 Mizil, ulterior procuror, în prezent pensionar.	51
Cap. VI CONSILIUL ORĂȘENESC AL FRONTULUI SALVĂRII	
NAȚIONALE – ȘI ALTE STRUCTURI.	
DISCUȚII, CONTESTAȚII, COMPONENTĂ	53
Necesitate	53
Primul pas.	54
Autoconstituire și măsuri	54
Întâlnirea cu colonelul Brezeanu.	60
Alte măsuri	62
Adunarea generală din 10 ianuarie 1990.	63
Schimbări în structura Consiliului Local – atitudini.	73
Ședințe. Întâlniri	75
Unele observații	76
Cap. VII AJUTOARE ȘI VIZITE STRĂINE	
Ajutoare din Republica Democrată Germană.	78
Ajutoare din Woerden – Olanda	78
Vizita unor reprezentanți ai Crucii Roșii din Spania	87
Cap. VIII PREZENȚE POLITICIANISTE CENTRALE ȘI JUDEȚENE	
Reprezentanți ai Partidului Național Progresist.	89
Reprezentanți ai Partidului Țărănist.	91
Cap. IX ÎNSEMNĂRI PE ZILE	
Explicații	93
9 ianuarie 1990	93
11 ianuarie 1990	94
12 ianuarie 1990	97
13 ianuarie 1990	97

15 ianuarie 1990	98
16 ianuarie 1990	99
23 ianuarie 1990	99
25 ianuarie 1990	100
26 ianuarie 1990	101
3 februarie 1990	103
6 februarie 1990	104
13 februarie 1990	104
16 februarie 1990	105
27 februarie 1990	106
3 martie 1990	107
9 martie 1990	107
11 martie 1990	109
13 martie 1990	109
17 martie 1990	110
29 martie 1990	112
31 martie 1990	116
9 aprilie 1990	117
7 mai 1990	117
Cap. X PRIMARUL ION DUR ȘI ALȚII	118
Omul	118
Conflicte	120
Alte remarci... ..	121
Renunțarea la funcție	122
Un nou primar	123
Eu, primar	124
Cap. XI ALEGERILE DIN 20 MAI LA MIZIL	126
Atmosfera din preajma alegerilor	126
Rezultatele alegerilor	130
Explicații	133
Cap. XII ADDENDUM. ÎNSEMNĂRI DESPRE SFÂRȘITUL LUI CEAUȘESCU. REGRETE. REEVALUĂRI	135
Explicații	135

Nicolae Ceaușescu – conducător „iubit” al poporului român	136
Contextul internațional care a cauzat înlăturarea regimului Ceaușescu.....	140
Confruntarea dintre Ceaușescu și Gorbaciov.....	143
Începutul... revoltele de la Timișoara.....	146
Mitingul din 21 decembrie 1989.....	148
Proteste în Capitală	150
Alungarea lui Ceaușescu	152
Diversiunea cu teroriștii.....	154
Procesul.....	155
Organizare	155
Acuzațiile	159
Execuția.....	181
Desfășurare	181
Comunicatul Consiliului Frontului Salvării Naționale.....	188
Rejudecarea simbolică a procesului	189
Regrete târzii, comentarii și reevaluări.....	190

Argumentum

Sfârșitul lunii decembrie 1989 a marcat și sfârșitul unei epoci în țara noastră, epocă ce a durat 45 de ani.

Comunismul a fost instaurat în România prin violență, în urma Celui de-Al Doilea Război Mondial, când România, țară beligerantă perdantă, a fost cucerită de trupele sovietice, care au impus același regim politic, ca cel existent în URSS.

A sosit decembrie 1989..., când, tot prin violență, regimul comunist a fost înlăturat chiar de către... comuniști, vopsiți în democrați și patrioți.

În urma unui scenariu, prost regizat, cu invocarea „teroriștilor-securiști“, care urmăreau păstrarea regimului comunist, în frunte cu liderul său *Ceaușescu*, nu s-a dorit decât preluarea puterii cu orice preț, de către protagoniștii pregătiți în acest sens cu mult timp înainte. Drept consecință, s-au produs confruntări militare și fratricide, cu mulți morți și răniți nevinovați.

Astfel, și-au făcut loc în societatea noastră vanitatea, răutatea, adversitatea, starea de îmbogățire a celor aflați la butoanele puterii. Comuniștii au fost înlocuiți cu alții, democrați, care, chipurile, suferiseră anterior, marginalizați de vechiul regim. Ura și invidia puseseră stăpânirea pe unii, transfigurați în... alții. Parcă nu trăiseră aici. În plus, unii au beneficiat de avantajele poziției lor. Tot așa, dar la o scară redusă, s-au petrecut lucrurile și în Mizil în acele zile.

Din păcate, trecând 37 de ani de la întâmplările consemnate în prezentele „Însemnări...“, mulți dintre cei pomeniți în paginile

scrierii noastre sunt decedați. Îi enumerăm, de pildă, pe: *Vasile Emil, Popescu Ion, Chomoș Gheorghe, Chivulescu Cornel, Cocoș-tatăl, Dur Ion, Chirițescu Marcel, Bogdan Alexandru, Trifina Nicolae, Puiu Chirnov, Bulete Nicolae, Codescu Mielu, Andreescu Ion* ș.a.

Ne cerem scuze dacă însemnările noastre nu le sunt tuturor favorabile; așa am simțit atunci, așa le-am notat la acea vreme, așa le reproducem astăzi..., la fel și cei care au consemnat propriile mărturii în aceste zile. Am întreprins demersul de față animat de dorința de a face cunoscute acele evenimente și întâmplări, mai puțin pașnice, chiar violente, prin care a fost încheiată o epocă (de 45 de ani) și s-a născut o alta, cea de astăzi, trăită și în Mizil, ca în întreaga țară. În acele zile, s-a produs o fractură dureroasă, politică, economică și socială în societatea noastră, care încă nu este vindecată pe deplin...

Capitolul I

MIZILUL, LOCALITATE URBANĂ

Istoric și actualitate

Mizil, un orașel din România, situat în partea de sud-est a țării, exact pe paralela 450, și la jumătatea drumului pe șoseaua națională dintre două mari orașe: Ploiești și Buzău.

Intrarea în Mizil dinspre Ploiești

Intrarea în Mizil dinspre Buzău

*Biserica Sf. Ioan Botezătorul, din Centrul Orașului.
Este amplasată pe Paralela 45; Mizilul fiind considerat singurul oraș
din România situat chiar pe această paralelă*

În el trăiesc aproximativ 18 000 de oameni, cu ambițiile și nevoile lor, cu calitățile și defectele lor, cu sărăcia și bogăția lor. Oameni obișnuiți, într-o țară obișnuită, nici subdezvoltată, dar nici dezvoltată. Dintre aceștia, aproape 5 000 sunt romi. Ei locuiesc în mai multe zone ale orașului. În pofida unor asemănări, aceștia aveau obiceiuri diferite, chiar dialecte diferite. Ca să se înțeleagă, ei trebuiau să apeleze la limba română. Cei din cartierul de vest, „ursarii”, au fost urmașii celor care, anterior instaurării comunismului, erau proprietarii de... urși, pe care îi „plimbau” prin satele din jur, iar țăranii le plăteau „distracția”. În zona de sud erau „poterașii”, urmașii celor care deserveau pe timpuri serviciul de diligență. În partea de nord-est, zona „Peste Pod” și „Șoseaua Națională” (DN 1B), stăteau „Potcovarii”, constructorii de căruțe și alți meseriași, precum și lăutarii, muzicanții.

Denumirea actuală a orașului provine din turcește – „Menzil hanea” – care înseamnă stație de poștă. Se povestește că, prin anii 1700, un demnitar turc trecea cu diligența pe drumul Ploiești–Buzău. La un moment dat, vizitiul a oprit și demnitarul a întrebat: „De ce ați oprit? Ce-i aici?” I s-a răspuns: „Stație de poștă” (Menzil hanea). „Păi, puneți o inscripție – a poruncit superiorul – să se știe pe unde trecem”.

Așezarea este mai veche însă decât se crede. Descoperirile arheologice din vatra orașului făcute cu ocazia unor construcții publice au scos la iveală mărturii ale unor civilizații datând din secolele I–II î.H. S-au descoperit monede de argint, imitații de tetradrahmelon thasiene, care au circulat în Dacia (viitoarea provincie romană), un cap de statueta, cercei și brățări, diferite lucrări de ceramică.

Din perioada feudalismului timpuriu (secolul X–XIV) nu există știri scrise despre existența unei așezări în vatra orașului. Se pare că, datorită năvălirilor barbarilor din est, oamenii s-au retras mai

la nord la adăpostul dealurilor împădurite. Prima mențiune documentară se găsește într-un pergament slavon emis de Cancelaria domnitorului Mihnea Turcita din 6 iulie 1585, prin care se întărea o ocină (proprietate) cumpărată de un anume Stanimir la Ester. Ulterior, denumirea evoluează spre forma Istău (numele pârâului care trece prin estul orașului). După 1600, în documente apare toponimicul de Fefelei (acum, un cartier din partea de nord a orașului), localitate formată, se pare, din familiile unor boieri și ale ofițerilor din armata lui *Mihai Viteazul*, împroprietăriți cu „feli” de pământ în urma unei bătălii, purtate în apropiere, cu trupe regale poloneze care-l sprijineau pe *Simion Movilă* în preluarea domniei.

Începând din 1674, localitatea Fefelei intră în proprietatea domnitorului Constantin Mavrocordat, ca zestre din partea soției sale, Maria.

Dezvoltarea comerțului duce și la creșterea circulației pe drumul Ploiești–Buzău. Se impunea, distanța fiind prea mare, un popas între cele două orașe pentru odihnă, masă, schimbul și adăpatul cailor. Popasul se va crea la jumătatea drumului (la 34 km) dintre cele două mari târguri la circa un kilometru la sud de vechea așezare Fefelei. Inițial, poporul se va numi „Așezarea bicigașilor de pe menzilirile poștei”, și, în același timp, au început să se statornicească în jurul menzihanelei (stație de poștă) o mulțime de surugii, bicigași, rotari, dârvari și păzitori, precum și negustori. Astfel, apare noua localitate care o perioadă se va numi Menzil (adică poștă).

Mizilul este situat la poalele dealurilor subcarpatice la intrarea în Câmpia Bărăganului (grâнарul țării). De aceea, orașul se va dezvolta ulterior ca târg, loc de schimbare a produselor diverse: cereale, animale, fructe, struguri, vin și materiale de construcții. Deci apar categorii sociale noi: negustori, târgoveți și cârciumari.

Dacă în anul 1833 aşezarea avea 894 locuitori, în 1899 ajunsese la 4 780 de locuitori, iar în anul 1942 la 7 266 de locuitori, acum are aproximativ 18 000.

La 10 km spre nord, există o frumoasă proprietate în depresiunea Boboci, punct turistic şi de tratament cu patru izvoare minerale, cunoscut în vechime sub denumirea de „Fântâna de leac”. Loc pe care autorităţile doreau să-l amenajeze aşa cum se cuvine, dar acum e în paragină, ca multe alte locuri din ţară.

Prea multe nu se schimbă în Mizil... Perioada dintre cele două războaie mondiale este plastic redată de *Geo Bogza* (cel mai mare scriitor de reportaje din ţara noastră) în articolul „O sută şaptezeci şi cinci de minute la Mizil”, scris în anul 1938: „Într-un cuvânt, viaţa lăncezea, imaginea dezolantă a provinciei, în care banalitatea şi lipsa oricăror întâmplări erau aproape neverosimile”.

Cu toate acestea, în Mizil, s-au petrecut şi lucruri care trebuie menţionate. Aici s-a stabilit (fiind ofiţer de cavalerie) un frate de-al lui *Mihai Eminescu* (cel mai mare poet român), *Matei Eminescu*. Aici venea *Ion Luca Caragiale* (cel mai mare dramaturg român) la prietenul său *Leonida Condeescu*, primar prin anii 1895–1900. Fiu al Mizilului este celebru umorist *George Ranetti*, cu tatăl avocat şi absolvent al Facultăţii de Drept, care a avut doi mari profesori – pe *Caragiale* şi pe *Tonică Bacalbaşa*. El a colaborat la *Moftul Roman* al marelui dramaturg şi a înfiinţat împreună cu *N.D. Țăranu*, revista *Furnica*. *Ranetti* a devenit nemuritor şi legat pe veci de oraş prin piesa într-un act *Romeo şi Julieta la Mizil*, cea care i-a inspirat pe profesorii L. Bădicioiu şi V. Minea să organizeze anual un festival de satiră şi umor cu un atare titlu. Aici, în timpul Celui de-Al Doilea Război Mondial, în cadrul unei escadrile de avioane germane, a fost fabricată bomba pusă în sticla de şampanie Mott care urma să pună capăt vieţii lui Hitler pe când acesta vizita frontul de la Smolensk.

Mizilul nu a rămas în afara confruntărilor politice, cum nu rămâne nici acum. În presa vremii s-a relatat că, la 4 februarie 1930, în timpul campaniei electorale pentru alegerile locale, prefectul de Buzău, *Remus Nestor*, din partidul liberal, însoțit de un polițist, un judecător și un preot au fost atacați de o ceată de 150 de bătauși conduși de național-țărănistul *Ghinea Popescu*. Și un primar, *Plutarh Mareș* – țărănist –, a fost bătut de o ceată de liberali.

După 23 august 1944, ca întreaga țată, și Mizilul trece la comunism... se creează primele organizații ale Partidului Comunist Român. Până în anul 1989, se ajunge la 3 000 de comuniști, la peste 3 500 de tineri comuniști, la 4 000 de pionieri.

Orice s-ar spune, după această perioadă, Mizilul cunoaște o dezvoltare pe toate planurile, care se încadrează în progresul general al țării, al lumii. Se înființează mai multe întreprinderi, cea mai reprezentativă fiind Relaxa, care exportă mobilă de hol în mai multe țări ale *Europei*, inclusiv în *Olanda*, se construiesc școli, licee, cămine pentru copii. S-a dezvoltat Uzina Mecanică (MFA), cu mii de salariați, a apărut Întreprinderea Filatura de lână. Orașul s-a industrializat și dezvoltat. S-au dat în folosință aproape 4 000 de apartamente. S-a adus apă potabilă la aproximativ 40 km, s-a introdus canalizare, s-au asfaltat străzi și trotuare. Oamenii trăiau ceva mai bine, practicau meserii noi, aveau un serviciu. Existau 8 000 muncitori și funcționari și 5 000 de elevi. Dar oamenii nu se simțeau liberi, totul se dicta, primarul orașului era impus de partid, nu era nevoie de păreri opuse, totul trebuia să se decidă cu unanimitate de voturi... Viața s-a degradat și aici, ca și în întreaga țară. Magazinele erau tot mai goale, benzină și alt combustibil tot mai puține, energia electrică se întrerupea tot mai des, frigul și foamea făceau ravagii. De aceea, și mizilenii așteptau cu nerăbdare căderea lui *Ceaușescu*, de care s-au bucurat din toată inima.

După Revoluția din 1989, viața mergea mai bine în libertate, dar fără industrie și locuri de muncă. Din păcate, mulți oameni înțelegeau democrația într-un alt sens: să muncească mai puțin, să nu asculte pe conducători, să facă zgomot, să jignească și să insulte pe alții, să ceară și să pretindă drepturi necuvenite.

După înlăturarea vechilor structuri de conducere a orașului în ianuarie 1990, noile structuri s-au tot organizat și reorganizat. Consiliul local a avut în fruntea lui, de la revoluție până acum, zeci de președinți, s-au schimbat vreo șapte primari... Și totuși, orașul nu s-a dezvoltat. Dimpotrivă, exista lumină și căldură, benzină, mai multă mâncare... dar, în esență, nivelul de trai este scăzut.

S-au dezvoltat, în schimb, confruntările politice... Oamenii sunt refractari la schimbările profunde. Nu acceptă ușor dialogul politic. Majoritatea erau la început cu Frontul Salvării Naționale, cu Partidul Social Democrat, și nu îi acceptau pe țărăniști și pe liberali, pe care îi considerau compromiși în istoria țării. Ulterior, au devenit adepți ai partidului democrat, ai partidelor băsiste etc. Primarii au trecut de la un partid la altul, fără scrupule, cu singura dorință de a-și menține puterea. Un exemplu elocvent este cel al „poetului” Emil Proșcan. Mai nou, se pare că mizilenii au devenit simpatizanți ai Partidului AUR. Ce va fi, vom vedea...

*Gara Mizil,
situată pe calea ferată care leagă Capitala de Moldova*